

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 849. Legatum & hereditas oblata religioso transeunti ad aliam religionem, cui cedant, an priori, an posteriori religioni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

quod ipsum etiam dicendum de iis, qui in religione deferta fuerunt superiores.

2. Resp. Ad secundum: legitime translatus ad alium ordinem, debet quoque expleto in illo novitiu de novo professionem edere, secundum regulas & observantias istius ordinis, si ex sint diversae ab observantiis ordinis relicti; idque sive sit translatus, ut sit praelatus, sive ut in eo sit simplex monachus. & ita tenent Nav. lib. 3. conf. 60. h. 1. Roderig. 99. tom. 3. quast. 52. a. 26. Sanch. cit. cap. 7. num. 85. Mirand. in man. pral. quast. 31. concl. 1. & 2. quos citat & sequitur Pirh. h. 1. num. 181. ex ea ratione, quod per talem transitum perdat omnia jura prioris ordinis & monasterii, adeoque, ne remaneat sine omnibus juribus, ad acquirendum loco illorum ordinis de novo assumpti jura necesse est in eo profiteri ad observantias illius. Sufficit autem sic eum profiteri tacite, nimirum hoc ipso, quo in eo praelatus eligeretur, & in electionem sui consentiens confirmaretur. Non tamen teneretur talis translatus servare amplius vota specialia emissa in priore religione verb. grat. abstinere à carnibus, utpote quae annexa fuerunt priori professioni, quae jam cessat per transitum illum & novam professionem. Pirh. num. 182. cum Sanch. l. c. num. 87.

Quaest. 849. Transiens ad alium ordinem vel monasterium quenam secum conferre possit.

1. Resp. Primò: per se loquendo & de jure licite & valide transiens, sive ad laxiorem, sive ad strictiorem ordinem nullo modo secum deferre potest in priore religione acquisita quovis titulo, puta, suam industriam, labore, donatione, successione, legato; quia ea omnia priori religioni jure sic disponente sunt acquisita. Ita Nav. comment. 4. de regular. num. 24. Covar. c. 1. de testam. à num. 20. Surd. de aliment. cap. 9. quast. 27. n. 8. Molin. de just. tom. 1. d. 140. circa finem. Suar. tom. 4. de relig. tract. 8. a. 3. cap. 13. num. 2. Quos citat & sequitur Castrop. tract. 16. d. 3. pag. 17. num. 1 dixi: per se loquendo & de jure: nam ex tacito consensu prioris religionis & consuetudine recepta vestes (et si haec distinctae à vestibus ordinis, ad quem sit transitus; non tamen duplicatas conferre potest) ita ut posterior religio facta in ea professione non teneatur restituere priori, esto ad id ab ea per se obligari possit. Suar. l. c. num. 8. Sanch. lib. 7. decal. cap. 32. num. 13. Castrop. num. 2. de cetero.

2. Resp. Secundò in specie de aliquibus, circa quae specialiter dubitari poterat. Ac primò quidem libros conferre nequit, etsi eos à cognatis acceperit, licentiamque habuerit eis utendi; quia haec licentia revocari potest, & de facto revocata censetur, dum ad religionem aliam transit. Castrop. l. c. sed neque scripta sua, etsi haec ad scientiam & doctrinam in priore religione comparatam conservandam videantur necessaria, nisi fortè priori religioni sint inutilia, aut ad id illius praelati tacitus consensus. Nav. conf. 35. h. 1. num. 2. edit. num. 10. Roderig. l. c. tom. 2. quast. 79. a. 2. in fine. Castrop. l. c. testans de communi. Etsi apud eundem Suar. l. c. num. 10. non audeat condemnare eum, qui illa unica conferret, praesertim animo ea restituendi priori religioni, quam primò absque gravi incommodo posset. Idem de instrumentis artis, quod de libris, censent Castrop. quem de hoc vide.

Quaest. 850. Legatum & hereditas o-

blata religioso transiendi ad aliam religionem cui cedant, an priori, an posteriori religioni.

3. Resp. Ad primum: Legatum ei illius capaci tempore mortis testatoris commoranti in priore religione factum absolute conferre nequit, utpote priori religioni plenè acquisitum absque dependentia ab accidentaliter mutatione per discessum ab ea. Sanch. lib. 7. sum. c. 32. num. 14. & 15. Suar. l. c. cap. 14. num. 8. Castrop. l. c. num. 3. non obstante, quòd ei concessum ad usum; cum subintelligendum, si in ea religione permanferit. Dum verò legatum factum illi sub ea conditione, si religio ei usum illius concesserit, & ea hunc usum non concessit, amittitur, nec tamen religioni de novo assumptae acquiritur, nisi id expressum fuerit, sed ad haeredes transit.

4. Tertiò: hereditatem ei commoranti in priore religione successione capace oblata, non tamen adhuc ab eo aut religione illa aditam post transitum illius: cedere religioni de novo assumptae & non religioni priori desertae; quae sibi imputare gebet, quòd eam dum potuit, non adivit, satis probabiles affirmant. Bart. in lib. 2. §. si servus ff. de bonor. poss. 2. tab. Bald. in L. si quis mihi. ff. de acquir. hered. & alii citati à Sanch. lib. 7. sum. cap. 31. num. 17. ex ea ratione, quòd in acquirenda hereditate non inspiciatur tempus, quo ea oblata alicui, sed quo ea adiri potest juxta §. in extaneo. Inst. de hered. qual. & differ. Ut id confirmatur exemplo servi, cui delata hereditas, qui ante aditionem illius mutavit dominum, cui posteriori domino competit in hoc casu hereditas, & is solus eam adire potest, prout expressè deciditur l. si servus ejus ff. de acquir. hered. §. l. 2. §. 1. ff. de bonor. poss. 2. tab. Contrarium nihilominus verius & probabilius tenendum cum Sanch. l. c. num. 18. Covar. de testam. c. 1. n. 21. Lefs. l. 2. c. 41. du. 11. n. 88. Molin. l. 2. de primogen. c. 13. num. 36. censet Castrop. tract. 6. d. 3. p. 17. §. 1. num. 5. ex ea ratione, quòd eo ipso, quo monasterio oblata est hereditas ob personam sui religiosi, competit ei jus eam adeundi, quod jus religiosus ei adimere, transferendo illud secum ad aliud monasterium deferre non potest; quia jam amplius ab illius voluntate non dependet, sed ex lege, qualis nulla est, quae indicet jus illud amitti à priore religione, & transferri in aliam ita Castrop. qui, num sufficienter diluat fundamenta appositae, vide apud illum & expende. Quòd si verò prior religio, in qua commoranti offerebatur hereditas, erat in capax successione, & ea, ad quam transit, capax est illius, non tamen haec secunda eam adire potest, sed aditio competit haeredibus ab intestato; quia neque prior ob incapacitatem succedendi eam adire potest, nec secunda, cum jus acquisitum haeredibus per oblationem factam incapaci illius haeredibus eripi nequeat, ita cum Sanch. l. c. num. 22. Castrop. num. 7. Idem dicentes de religioso ex ordine incapaci successione translato ad Episcopatum. Sic etiam, si existens in religione incapace successione, instituitur haeres, licet tempore, quo instituens mortuus est, institutus transierit ad aliquam religionem capace successione, neque transiens, neque ejus nomine religio ad quam transit, succedit; quia institutio ex qua successio provenire debet, fuit nulla, utpote facta de persona incapace, Castrop. l. c. num. 8. Porro num is, cui commoranti in saeculo delata hereditas, ante illius aditionem profiteatur in ordine incapace

successionis, translatus ad Episcopatum vel alium Ordinem capacem, possit eam adiuic adire, aut Ordo ejus nomine; in hoc inquam non ita conveniunt AA. affirmant cum Feder. de senis. *conf. 26. n. 2. & 3.* Sanch. *L. 7. sum. C. 32. n. 27.* Rodriq. *99. reg. lit. 2. q. 79. a. 1.* Mencha. *in 99. usu frequent. L. 1. c. 1. n. 25.* & alii apud Castrop. *n. 9.* qui tamen ipse cum Fabr. *in §. in extraneis Inst. de hered. qualit. & differ. n. fin.* verius censet, non posse talem hereditatem adire, sed aditionem competere heredibus ab intestato, ex ea ratione, quod professione facta in religione incapace succedendi jus adeundi hereditatem, quod habebat, amiserit, eo non fecus ac aliis actionibus & iuribus ad heredes translato absolute absque omni conditione, dum ex nullo textu constat, translationem illam conditionalem esse, & status religiosus vel perpetuus assumatur, Adeoque ex capacitate superveniente per translationem nimirum ad Episcopatum vel religionem capacem jus illud amissum translatumque ad heredes recuperare non possit. Unde tamen non sequitur, substitutum quoque post substitutionem sui ingressum religionem successionis incapacem, ac dein ad Episcopatum aut religionem successionis capacem translatum non posse hereditatem acquirere, substitutione sui per ingressum illum extincta, & jure adeundi hereditatem ad heredes devoluto. Nam in substitutione inspicienda capacitas substituti, non pro tempore testamenti facti, nec pro tempore mortis testatoris (cum sæpe necdum nati substituantur) sed pro tempore illius, cui quis substitutus est, ita, ut, si eo tempore fuerit capax (qualis est religiosus pro tempore, quo translatus ad Episcopatum, aut aliam religionem capacem successionis) possit adire hereditatem; quia non nisi pro eo tempore deferretur ei hereditas, & jus adeundi acquirit, secus si haeres, cui substitutus est, moriatur ante hanc ejus translationem. Ita cum Sanch. *l. c. C. 32. n. 34. & 36.* Castrop. *n. 11.* Horum contrarium est in donationibus & promissionibus sub conditione causali factis, dum in his spectatur capacitas donatarii & promissarii, non pro tempore impletæ conditionis, sed pro tempore, quo fit donatio & promissio. Unde si quid alicui existenti in religione donati vel promissi incapaci donatum vel promissum sub conditione casuali (hoc est, ab ejus voluntate independente) & is dein tempore impletæ conditionis sit Episcopus vel transferit ad religionem capacem, donatum & promissum acquirere nequit, quia donatio & promissio ei facta ob ejus illo tempore incapacitatem fuit nulla. Ita cum Covar. *de testam. C. 1. n. 20.* Azor. *p. 1. inst. mor. L. 12. C. 15.* & aliis Castrop. *L. c. n. 13.* Verùm hæc de transeuntibus ad religionem aliam in ea profitendi gratiâ. Nam si ad eam transferatur solum, ut in ea propter delicta agat poenitentiam, bonorum ratione illius priori religioni vel monasterio acquiritorum proprietate penes illam remanente usufructus pertinet ad monasterium posterius (nisi religiosus ille ita deseruiat monasterio, in quo poenitentiam agit, ut servitia præstita alimentis æquivalent) & quidem non integer, sed quantum ex eo correspondet alimentis necessariis ei impensis, qui usufructus dein eo mortuo, aut redeunte ad prius monasterium de nudo consolidatur cum proprietate. Ita Pirh. *h. r. num. 184.* cum Azor. *loc. cit. quest. 2.* Molin.

de 7. & 7. *er. 2. d. 140. num. 23.* Sanch. *cit. cap. 32. num. 46. & 47.* Sylv. & aliis. Arg. *cep. de lapsis caus. 16. quest. 6. & cap. 30. caus. 27. quest. 1. juncta Gl. V. cautioni.* Sed & bona tempore detentionis illius acquisita illi religioso pertinent ad prius monasterium, detractis solum alimentis, si quid pro illis debeatur monasterio, ad quod translatus, quia manet professus prioris monasterii; sola autem professio dat jus ad bona professi *juxta auth. ingressi cap. de ff. Eccles. Sanch. l. c. n. 40.* Pirh. *l. c.*

Quest. 351. Quæ nam jure canonico interdicitur etiam legitime transeuntibus ad aliam religionem.

1. **R**esp. primò: Transeuntibus ad aliam religionem etiam arctiorem, etsi sint Canonici regulares, redduntur incapaces cujuscunque beneficii secularis curati ex duplici capte; primò quia regulares, quod etiam commune est aliis remanentibus in sua prima religione, dein quia in aliam religionem translati juxta Trid. *sess. 14. cap. 11. de reformat.*

2. Secundo: *Clement. 1. h. r. sequentibus* ferè verbis statuitur, ut professi ordinum medicantium qui etiam ex facultate apostolica ad ordines non mendicantes, etiam hæcenus (id est, antequam hæc constitutio promulgata, vel etiam dum promulgabatur) transiverunt, aut imposterum transibunt, prioratus, administrationes, vel officia, aut curam animarum vel regimen quodcumque obtineant inibi (hoc est in monasterio, ad quod transferunt) vocem aut locum in capitulo non habeant, etiam si id ipsum ab aliis (intellige Capitularibus) liberè concedatur. Ad prioratus, administrationes aut quæcumque officia translati hujusmodi imposterum non admittantur, etiam tanquam Vicarii seu ministri, vel locum aliorum tenentes, & nec animarum curam & regimen possent pro se vel pro aliis exercere. Et quidquid in contrarium attentatum fuerit, ipso jure irritum decernitur, non obstantibus quibusvis privilegiis, cujus prohibitionis ratio & finis exprimitur *in princ. cit. Clem.* hæc ferè verbis; ut professores ordinum mendicantium libentius, in qua vocati sunt, vocatione persistant, transeuntibusque ad non mendicantium ordinem in eo quietius conversari studeant, quò in ipsis discordiarum & schismatum, productiva ambitio promoveretur.

3. Circa hæc notanda sequentia: primò, nomine mendicantium, adversus quos emanavit dicta constitutio, comprehendi solum eos, qui regula seu instituti sui à sede apostolica approbati verè mendicantes sunt, hoc est, quibus reditus & bona immobilia in communi habere interdictum, quamvis contra prohibitionem illicitè, aut ex dispensatione apostolica licitè ea possideant, qualiter hodie in Trid. *sess. 25. cap. 3. de regul.* dispensatum fuit quò ad hoc cum omnibus mendicantibus exceptis Minoribus de observantia Capucinis & domibus professis, societatis, unde non solum hic veniunt hoc nomine quatuor Ordines mendicantes expressi *in cap. unico §. sane de relig. domib. in 6.* Sed & alii, qui postmodum à sede apostolica pro mendicantibus declarati, inter quos sunt etiam Jesuitæ, non solum professi eorumque domus, sed &